

Illustreret Tidende.

Nr. 459.

Kommer hver Søndag.

— København den 12. Juli 1868. —

2 Rdr. Kvartalet.

9de Bind.

Indhold.

En Forløber til Kapridningen ved Slagelse. — Ugens Politik. — Thorvaldsens Statue. — Det ældste nordiske Olieværk. — Fra Leiren ved Salt. — Kavieklæben ved Aarhus. — Et. Hænsbløstene. — Mit første Kar som Virkekommer. En Kriminalhistorie af N. C. — En Testbænk. — Literatur.

En Forløber til Kapridningen ved Slagelse.

Pustende og stønnende i den brændende Solhede har Locomotivet langt om længe faaet trukket os hen til Slagelse Banegaard. Paa Trappen ud til Veien sees en ældre, asthmatiske Herre i Begreb med at forvandle sig til Saltstøtte a la Fru Roth, af lutter Forbauselse over den antediluvianiske Omnibus, der for en ringe Godtgjorelse lover at føre ham „blidt henover Veiens Steen“, heelt ind til „Postgaardens“

bløde Sophapuder. Men vi, der ere unge og ialtfald ikke staaende, behøve naturligvis ikke at betænke os længe paa at vælge Apostlenes Hæste til Befordringsmiddel, saameget mindre, som denne Beslutning sætter os istand til praktisk at undersøge Byens mest yndede og besøgte Spadserevei. Denne snoer sig, overfløjet paa den ene Side af en trivelig Tjørnehæl og nogle yngre, duunhagede Træer, mellem tiltalende Kornmarker, i et Par Krumninger ind til Hellig Anders' Høstede, og befæres, navnlig ved Togenes Ankomst, af et forholdsviis anseeligt Publicum, sammensat af alle Kjøen, Stænder og Aldere. Saafernt Nogen ønsker en Oplysning om de locale Forhold, vil den blive ham meddeelt af Enhver, med en Høflighed, der søger sin Lige; kun eet, for en Tourist iøvrigt saa naturligt, Spørgsmaal vil det muligvis være lidt uhenfigtsmæssigt at fremsætte. Ved ikke om Oplysninger angaaende Byens Markværdigheder — man vil see et for-

legent Smil fare over Ansigtet, opfange forskellige ubestemte Haandbevægelser mod Nord, Syd, Ost og Vest, og forresten blive netop ligejaa klog, som før man spurgte. Sagen er nemlig, mellem os, lidt delicat, et Slags slagofianst Achilles-hæl, som de Indsødte ikke holde af at der røres ved; men maaskee kan jeg, som ikke hører ind under den nævnte Kategori, uden at vække Forargelse være saa heldig at forklare Grunden.

Da H. C. Andersen som Skoledreng en Aften i 1822 var kommen til Slagelse Postgaard, udbad ogsaa han sig af den værdige Gjestgivermadame Underretning om, hvad Mærkeligt hans fremtidige Opholdssted indeholdte i sit Skjød, og med en Stoltthed, der neppe gav en italiensk Ciceros Noget efter, henledede saa den gode Kone hans særdeles Opmærksomhed paa „den nye engelske Sprøite og Pastor Bastholms Bibliothek“. Men at! Bibliotheket er siden vandret bort til

Parti af „Schweizerpladsen“ i Slagelse. Efter et Photographi af Sander Nielsen.

Det ældste nordiske Olie-maleri.

I Konstforeningen har der nylig været udstillet en Copi af det ældste — eller rimeligvis ældste — Olie-maleri, som findes i Norden, nemlig et Billede, som behandler Hellig Olafs Liv og Død. Originalen er, ifølge Konstammerets Inventarium af 1737, fra Thron-djems Kommet til Konstammeret i Aaret 1691, og der forblev det indtil 1848, da det afleveredes til Museet for de nordiske Oldsager. Den udstillede Copi, som er udført af Magnus Peterfen for Kong Carl XV, er af denne bestemt til at ophænges i Thron-djems Videnskaberens Selskabs Locale.

I det kongelige Konstmuseums nyeste Inventarium beskrives Maleriet saaledes:

„En gammel Tavle af Træ, 1 Alen 17 Tommer bred, 1 Alen 13 Tommer høj, hvorpaa i Malerie er forestillet: i Midten Kong Oluf, staaende med Krone paa hovedet, Øgen i højre, Rigssæbet i venstre Haand, under en architectonisk Bue, i en blaa med Skind foret Kappe. Overs over Tavlen sees de 4 Evangelisters Symboler, hvorved den deles i 4 Dele. I det øverste Felt til Venstre forestilles St. Olufs Trøm, nemlig Kongen, som sovende seer en Stige gaae fra Jorden til Himlen, og ved Enden deraf Kristus der vinker ham. Kongen har Krone paa, og paa hans Skjold er et

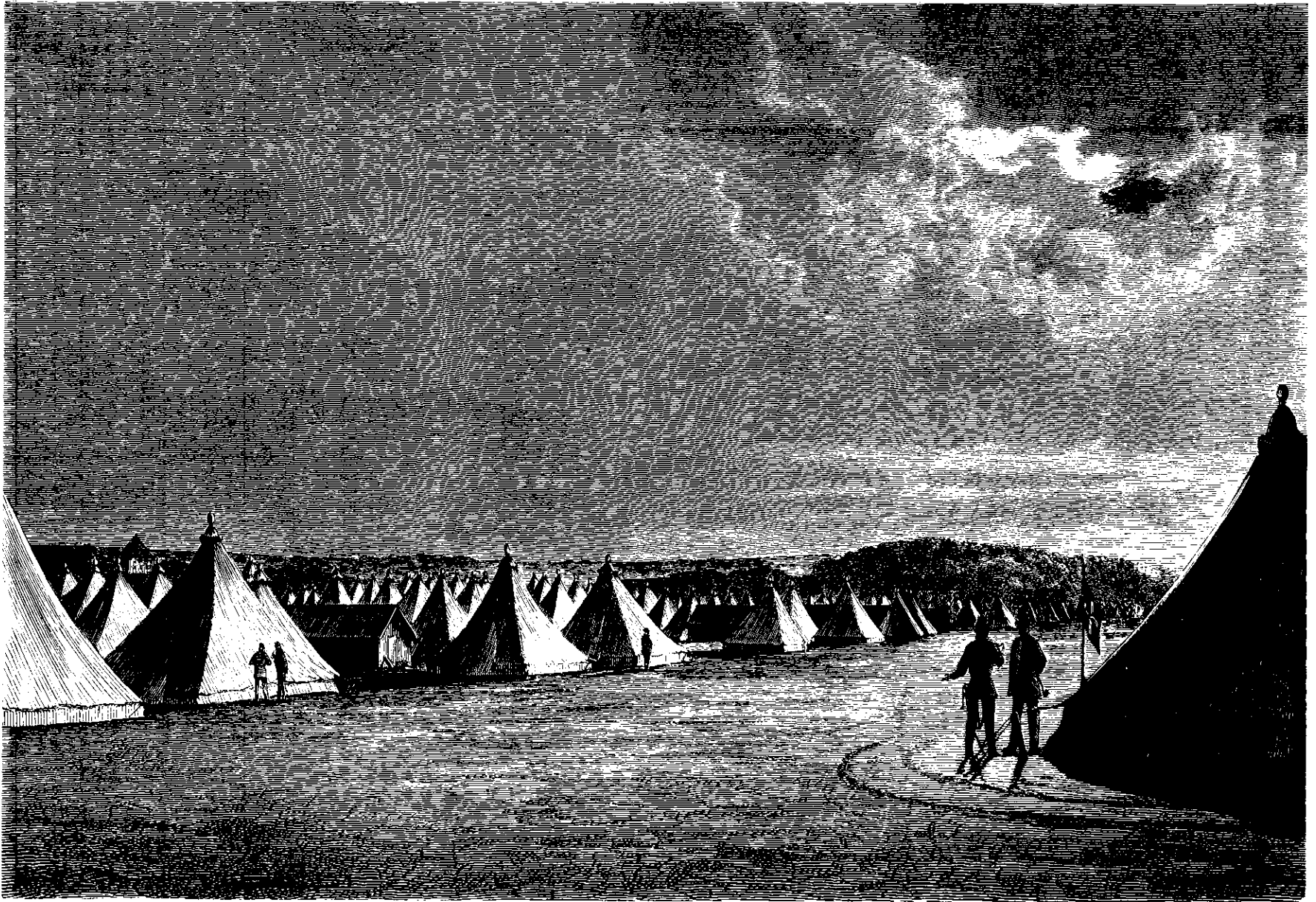

Bertel Thorvaldsen. Statue af S. Peter.

gyldent Kors. Han omgives af 4 Drabanter, der ere iførte Ring-brynier; 3 synes at holde Bagt ved Kongen, og een blæser i et Horn. Nedentil sees Kongen til Hest, leverende til en Geistlig en Pung med Penge; han er omgivet af sine Dra-banter og synes særdig til at gaae i Strid. Korresten er dette Billede noget bestadiget og derved Fore-sillingerens Betydning mindre sik-ker. Til Høire forestilles paa det nederste Felt Kongens Død i Sla-get ved Stiklestad. Oluf er allerede segnet til Jorden; ved ham ligger hans Skjold og Sværd. Med et Spyd saares han i Brystet, med et Sværd hugges han i Skulderen og med en Øge i Knæet. Det øverste Felt viser, hvorledes Kongen strinlægges. Han sees liggende med Krone paa hovedet, og de 3 Saar, han havde faaet, ere kjendelige. Hans Haar og Skjæg sees at have voxet. Een Bisshop stænkler Liget med en Bievandskøst, og en anden udhælder Bievandet af en Kande. 4 Munte ere tilstede, hvoraf een holder en oplaget Bog, een bærer Biskoppens Stav og to see til. Rammen er malet saaledes, at det fulde forestille Udseltene. Arbeidet er meget ufuldkomment, Contou-terne indridsede og kan anses at være fra Begyndelsen af det 13de Aarhundrede, da den architectoniske spidse Bue neppe tidligere i Nor-den har været anvendt. Dette Maleri er 1691 fra Thron-djems Kirke kommet til Konstammeret.“

Scener af Hellig Olafs Liv og Død. Et Maleri i Museet for de nordiske Oldsager. Tegnet af Magnus Peterfen.

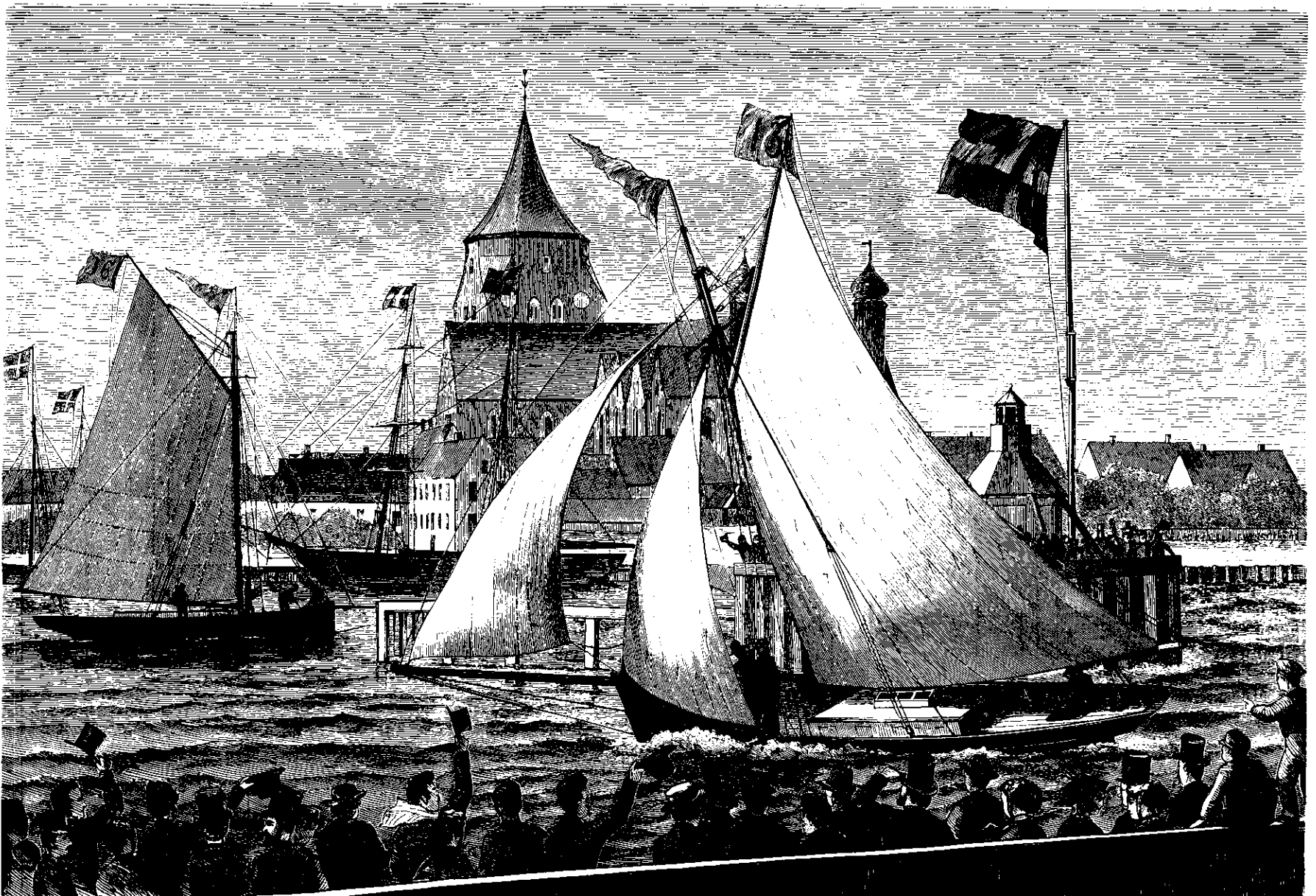
fra Leiren ved Gald. Efter en Tegning af G. N. Christensen.

Med Hensyn til den her anførte Tidsbestemmelse maa dog bemærkes, at Maleriet sandsynligviis er fra en senere Tid, formeentligen fra det nævnte Aarhundredes Slutning; den omtalte Befæstigelse er uden Betydning.

Kapfeiladsen ved Aarhus.

Utter iaar var Aarhus Stedet for en Veddekamp til-
søes, idet „Selskabet for Lyftfeilads“ sidstiedne 30te Juni

hadde stævnet sine Medlemmer did. Kjørtten Bartoier havde givet Møde. Interessen samlede sig mest om Dæksfartøierne „Maja“ og „Agnete“; Børstnevnte tilhørende Statsraad Dietgen og bygget af P. Brandt i Kjøbenhavn, Sidstnevnte

Kapfeiladsen ved Aarhus. „Maja“ og „Agnete“ vende tilbage til Havnen. Tegnet af G. Blach.

